Rada ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 01555-24/2025-ERU V Jihlavě dne 13. ledna 2026

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti **Teplo HB s.r.o.**, se sídlem Sídliště Pražská 3551, 580 01 Havlíčkův Brod, IČ: 259 30 354 (dále též „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 01555-19/2025-ERU ze dne 2. října 2025 (sp. zn. OSR-01555/2025-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 18e odst. 1 a 2 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), uznal účastníka řízení vinným ze spáchání ze spáchání 15 přestupků podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, ve znění účinném do 31. prosince 2024, kterých se jakožto prodávající dopustil tím, že po odběratelích tepelné energie požadoval prostřednictvím dokladů specifikovaných v Příloze č. 1 rozhodnutí výsledné ceny tepelné energie za rok 2023, jejichž výše ani kalkulace nebyly v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen tepelné energie podle § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách ve spojení s body (1.1) a (3.1) cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 4/2021, k cenám tepelné energie, ve znění cenového rozhodnutí č. 10/2022 (dále jen „cenové rozhodnutí“), když v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie uplatnil zisk převyšující hodnotu maximálního přiměřeného zisku pro cenovou lokalitu v celkem 15 cenových lokalitách způsobem specifikovaným ve výroku (**výrok I.**), a dále vinným ze spáchání 7 přestupků podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, ve znění účinném od 1. ledna 2025, kterých se dopustil tím, že požadoval po odběratelích tepelné energie prostřednictvím dokladů specifikovaných v Příloze č. 2 rozhodnutí výsledné ceny tepelné energie za rok 2024, jejichž výše ani kalkulace nebyly v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen tepelné energie podle § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách ve spojení s body (1.1) a (3.1) cenového rozhodnutí, když v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie uplatnil zisk převyšující hodnotu maximálního přiměřeného zisku pro cenovou lokalitu v celkem 7 cenových lokalitách způsobem specifikovaným ve výroku (**výrok II.**), za což mu byla uložena úhrnná pokuta ve výši 3 657 165 Kč (**výrok III.**), nápravné opatření spočívající v povinnosti ve lhůtě 120 dnů od právní moci rozhodnutí vyúčtovat odběratelům tepelné energie ceny za dodávku tepelné energie za roky 2023 a 2024 odpovídající pravidlům cenové regulace bez zahrnutí nepřiměřeného zisku, oznámit odběratelům nové kalkulace výsledných cen tepelné energie a doložit splnění uvedených povinností úřadu (**výrok IV.**) a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 2 500 Kč (**výrok V.**), Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako příslušný správní orgán podle § 17b odst. 14 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu

s § 96 odst. 2 tohoto zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na doporučení rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad společnosti Teplo HB s.r.o., se sídlem Sídliště Pražská 3551, 580 01 Havlíčkův Brod, IČ: 259 30 354, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 01555-19/2025-ERU ze dne 2. října 2025 (sp. zn. OSR-01555/2025-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Úkony předcházející správnímu řízení a řízení na prvním stupni

Energetický regulační úřad si žádostí ze dne 4. února 2025 od účastníka řízení vyžádal zaslání podkladů a informací související s výslednou cenou tepelné energie pro rok 2023 a rok 2024, a to jednak zaslání samotných výsledných kalkulací ceny tepelné energie a dále informací o provozovaném vlastním majetku účastníka řízení užívaného pro výrobu a rozvod tepelné energie v roce 2023 a 2024, včetně data pořízení, pořizovací a zůstatkové hodnoty, výše odpisu, doby odepisování a koeficientu dělení majetku (ve vztahu k režii či kombinované výrobě elektřiny a tepla), jakož i provozovaném majetku pronajatém.

Dalšími úkony se Energetický regulační úřad dotazoval na objasnění konkrétních informací o provozovaném majetku, dne 18. června 2025 si dále vyžádal podklady ohledně fakturace ceny tepla zákazníkům. Zjištění Energetického regulačního úřadu se vztahovala celkem k 16 cenovým lokalitám účastníka řízení:

1 Havlíčkův Brod - kotelny města
2 Havlíčkův Brod - MŠ Nádražní 1329
3 Havlíčkův Brod - Štáflova 2004
4 Havlíčkův Brod - Reynkova 2886
5 Havlíčkův Brod - Wolkerova 2941
6 Havlíčkův Brod - Nuselská 3240
7 Havlíčkův Brod - Reynkova 3643
8 Havlíčkův Brod - V Sadech 560
9 Havlíčkův Brod - KD Na Ostrově 28
10 Havlíčkův Brod - U Stadionu 2777, 3000
11 Havlíčkův Brod - VÚB
12 Havlíčkův Brod - Pražská 2817
13 Havlíčkův Brod - Bělohradská 1128
14 Havlíčkův Brod - Na Výšině 3215
15 Havlíčkův Brod - Jihlavská 9
16 Havlíčkův Brod - Pražská 2786

Energetický regulační úřad porovnával hodnotu zisku z kalkulací cen tepelné energie pro jednotlivé lokality s hodnotou maximálního možného zisku, který lze uplatnit podle bodu (3.1) cenového rozhodnutí, a učinil závěr, že v roce 2023 účastník řízení tuto výši překročil ve vztahu k 15 cenovým lokalitám a v roce 2024 u 7 cenových lokalit.

Energetický regulační úřad vydal pod č. j. 01555-14/2025-ERU příkaz ze dne 2. září 2025, kterým uznal účastníka řízení vinným ze spáchání 15 přestupků podle § 16 odst. 1

písm. d) zákona o cenách, ve znění účinném do 31. prosince 2024, a 7 přestupků podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, ve znění účinném od 1. ledna 2025, za což mu uložil nápravné opatření a pokutu ve výši 7 000 000 Kč.

Účastník řízení podal proti příkazu dne 3. září 2025 včasný odpor, po jehož podání bylo v řízení pokračováno. Ve svém podání ze dne 22. září 2025 účastník řízení uvedl, že nesprávně pochopil text cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu, přičemž pokuta je pro něj likvidační, protože v minulosti dosahoval zisků v řádu stovek tisíc. Uvedl, že při rozhodování věci by se mělo přihlédnout k tomu, že s výjimkou cenové lokality „kotelny města“ technologii pro výrobu a dodávky tepla účastník řízení nevlastní, ale provozuje cizí kotelny na základě smluv se zákazníky, neboť je schopen výrobu tepla zajistit levněji, než kdyby si zákazníci kotelny provozovali sami. Poukázal i na to, že většinu zdrojů provozuje nikoliv na základě licence, ale živnostenského oprávnění.

II. Napadené rozhodnutí

Energetický regulační úřad rozhodnutím č. j. 01555-19/2025-ERU ze dne 2. října 2025 uznal účastníka řízení vinným ze spáchání 15 přestupků podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách při uplatňování cen tepelné energie v roce 2023, kdy hodnoty maximálního zisku, který lze v ceně tepelné energie uplatnit, překročil v cenových lokalitách [redacted] Dále jej uznal vinným ze spáchání 7 přestupků podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona o cenách při uplatňování cen tepelné energie v roce 2024, kdy maximální přípustnou hodnotu zisku překročil v lokalitách [redacted] bez DPH. Účastníkovi řízení bylo uloženo vykonání nápravných opatření a pokuta ve výši 3 657 165 Kč.

Prvostupňový správní orgán uvedl, že účastník řízení předložil kalkulace výsledných cen tepelné energie ve vztahu k jednotlivým cenovým lokalitám, dále pak předložil úřadu sestavy provozovaného majetku užívaného pro výrobu a rozvod tepelné energie s uvedením data pořízení, pořizovací a zůstatkové hodnoty. Na základě sumy pořizovacích nákladů majetku CAPEX určil v souladu s bodem (3.1) cenového rozhodnutí indexovanou hodnotu CAPEX, kterou násobil předepsanou mírou výnosnosti, takto určil maximální hodnotu zisku, kterou bylo možno v každé cenové lokalitě zahrnout do kalkulace ceny. Na základě tohoto postupu učinil zjištění, že v 15 cenových lokalitách byla hodnota zisku překročena v roce 2023 (v celkové hodnotě za tyto lokality 6 349 574 Kč) a v 7 cenových lokalitách došlo k překročení v roce 2024 (v celkové hodnotě 656 729 Kč). Sankci uloženou účastníkovi řízení Energetický regulační úřad odvozoval od posouzení jednotlivých přestupků, když sankci uložil za přestupek nejzávažnější, ve výši odpovídající jednonásobku nepřiměřeného majetkového prospěchu získaného tímto přestupkem.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 01555-19/2025-ERU ze dne 2. října 2025, které mu bylo doručeno následujícího dne, podal účastník dne 14. října 2025 rozklad, v němž navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a zastavení přestupkového řízení.

Účastník řízení v rozkladu uvedl, že nesouhlasí s hodnocením provedeným prvostupňovým správním orgánem, když jím kalkulovanou a uplatněnou částku zisku považuje za souladnou s cenovým rozhodnutím, konkrétně jeho bodem (4.8). Účastník řízení argumentuje, že část třetí cenového rozhodnutí definuje hodnotu maximálního přiměřeného zisku a způsob jeho výpočtu, ale nehovoří o tom, jak se s otázkou zisku pracuje v celkové kalkulaci. Ve vztahu k bodu (4.9) cenového rozhodnutí účastník řízení uvádí, že ten na jeho výkladu cenového rozhodnutí nemůže nic změnit, neboť obě normy mají prakticky totožnou část „hypotéza“, a to, že v kalkulaci ceny tepelné energie lze uplatnit zisk do nějaké maximální hodnoty, bod (4.8) je ale mnohem podrobnější.

Účastník řízení dále uvádí, že při posouzení celé věci je potřeba brát v potaz i základní zásady správního trestání včetně zásady není trestu bez zákona (*nullum crimen sine lege*) a zásady v pochybnostech ve prospěch pachatele. Jako problematické vnímá účastník řízení to, že o odpovědnosti za přestupek rozhoduje správní orgán, který vytvořil právní normu, jejíž výklad je pro rozhodnutí o odpovědnosti za přestupek zásadní.

Účastník řízení namítá, že pokuta byla uložena ve výši v rozporu s pravidly pro ukládání trestů. Výše neoprávněně kalkulovaného zisku je stále relativně nízká. Výše pokuty by měla primárně vycházet ze závažnosti jednání, a ne být proporční výši způsobené škody. V této otázce odkazuje § 37 a 38 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“). Společník účastníka řízení si nevyplatil zisk a neměl z deliktu finanční prospěch. Finanční prostředky budou investovány do nových technologií, které povedou ke snížení cen tepla pro odběratele.

IV. Rozhodnutí o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

Rada vyšla při přezkumu rozhodnutí z toho, že předmětem řízení bylo pouze posuzování přiměřenosti zisku zahrnutého do cen tepelné energie v roce 2023 a v roce 2024. Právní úprava přiměřenosti zisku v ceně tepelné energie platila pro oba uvedené roky stejná.

Právní úprava cenového rozhodnutí ohledně přiměřenosti zisku v ceně tepelné energie vychází z konkrétní stanovené míry výnosnosti aktiv (ROA), která je používána pro zajištění dodávky tepelné energie, bez ohledu na to, zda jde o aktiva ve vlastnictví dodavatele tepelné energie nebo aktiva vlastněná jiným subjektem poskytnutá mu do užívání [pozn. specifická pravidla platí pouze pro nájemné spadajících do správní režie a dále pro případy podle bodu (3.6) cenového rozhodnutí]. S ohledem na časovou hodnotu peněz, kdy v minulosti uskutečněná investice svou hodnotou již neodpovídá provedení stejné investice v současné době (a stanovený nominální výnos by tak v čase neumožňoval reprodukci daného majetku),

není výnosnost aplikována na pořizovací hodnotu aktiv obsaženou v účetnictví dodavatele tepelné energie či vlastníka majetku, ale na indexovanou hodnotu CAPEX zohledňující dobu od aktivace majetku a faktor časové hodnoty peněz.

Podle bodu (3.1) cenového rozhodnutí hodnota maximálního přiměřeného zisku za cenovou lokalitu v Kč před zdaněním a úroky vztahující se souhrnně k činnostem výroba tepelné energie nebo rozvod tepelné energie se stanoví podle vztahu

$$zisk_{sum} = \sum_{k=0}^{n} CAPEX\,(1+i)^{t} \times ROA$$

kde

CAPEX [Kč] pořizovací cena položky majetku nezbytného pro výrobu nebo rozvod tepelné energie provozovaného dodavatelem v cenové lokalitě; CAPEX nezahrnuje pronajatý majetek, za který nájemné uhrazené dodavatelem spadá do správních režijních nákladů dodavatele,

i [-] faktor časové hodnoty peněz; pro majetek nezbytný pro výrobu nebo rozvod tepelné energie pro období od roku zařazení do užívání do 31. prosince 2021 je faktor i 0,02, pro období od 1. ledna 2022 je pro veškerý majetek nezbytný pro výrobu nebo rozvod tepelné energie faktor i 0,01,

t [-] počet ukončených let od aktivace majetku nezbytného pro výrobu nebo rozvod tepelné energie do roku, pro který se kalkulují ceny tepelné energie včetně, podle jednotlivých položek majetku; faktor t nabývá hodnoty od 1 výše, přičemž v případě zařazení majetku do užívání před 1. lednem 1992 se za rok zařazení považuje rok 1991,

n [-] počet položek majetku nezbytného pro výrobu nebo rozvod tepelné energie provozovaného dodavatelem v cenové lokalitě,

ROA [-] míra výnosnosti ve výši 0,065.

Rada dospěla k závěru, že v uvedeném případě nemohl prvostupňový správní orgán rozhodnout jinak. Z hlediska skutkového je třeba vycházet z pořizovacích hodnot aktiv použitých k dodávce tepelné energie, které by měl mít k dispozici dodavatel tepelné energie (především je-li vlastníkem aktiv), který na základě těchto hodnot kalkuluje její cenu. Je tak nepochybně v zájmu dodavatele tepelné energie, aby doložil rozsah užívaných aktiv a jejich hodnotu, neboť tím dokládá oprávněnost výše kalkulovaného zisku. Dozorový správní orgán by pak měl být především schopen posoudit, zda se skutečně jedná o aktiva užívaná k zajištění dodávky tepelné energie a zda jsou uvedené hodnoty odpovídající.

Po zjištění pořizovacích hodnot aktiv je výpočet přiměřeného zisku v podstatě matematickým úkonem na základě předepsaných hodnot, kdy výsledek (výše oprávněného výnosu z provozovaných aktiv, kterou lze promítnout do kalkulace formou zisku) je porovnatelný s hodnotou zisku zahrnutou do jednotlivých kalkulací. V daném případě Energetický regulační úřad vycházel z pořizovacích hodnot aktiv a údajů o jejich uvedení do užívání předložených účastníkem řízení, který následně obsah předložených podkladů nijak nezpochybnil, zejména nepoukázal na další do výpočtu nezahrnutá aktiva. V tomto směru tedy Rada nemá pochybnosti o správnosti zjištěného stavu věci.

K tomu je vhodné upřesnit, že většina uvedených hodnot je součástí spisu pod č. j. 01555-4/2025-ERU (prvostupňový správní orgán na několika místech rozhodnutí nesprávně uvádí č. j. 01555-3/2025-ERU).

S argumentací přednesenou účastníkem řízení v rámci rozkladu se Rada neztotožňuje, a to z následujících důvodů. Účastník řízení argumentuje především bodem (4.8) cenového rozhodnutí, který uvádí, že „*v kalkulaci ceny tepelné energie lze uplatnit přiměřený zisk ziskkalkul [Kč/GJ] do výše, která se stanoví podle vztahu*

$$ziskkalkul = 1{,}5x \frac{zisksum}{QCL},$$

kde zisksum [Kč] je hodnota maximálního přiměřeného zisku za cenovou lokalitu vztahující se souhrnně k činnostem výroba tepelné energie nebo rozvod tepelné energie stanovená postupem podle bodu (3.1)“.

Uvedené ustanovení neplatí izolovaně, ale v souvislosti s bodem (4.9) cenového rozhodnutí, podle něhož „*Dodavatel tepelné energie může do kalkulací cen tepelné energie v cenové lokalitě v součtu v absolutní hodnotě zahrnout zisk zisksum nejvýše v úrovni maximální hodnoty přiměřeného zisku stanoveného podle bodu (3.1)*“. Uvedené ustanovení nelze vykládat jiným způsobem, než že v rámci cenové lokality je nutno dodržet hodnotu zisku stanovenou v souladu s bodem (3.1) cenového rozhodnutí jakožto hodnotu maximální.

Cenovou lokalitu vymezuje bod (4.1) cenového rozhodnutí, z něhož je patrné, že stanovení cenové lokality je do jisté míry závislé na uvážení dodavatele tepelné energie, kdy v případě nepropojených tepelných zařízení v jedné obci lze vytvořit jednu či více cenových lokalit. Účastník řízení v souladu s cenovým rozhodnutím vytvořil na území města Havlíčkův Brod několik cenových lokalit, které byly takto posuzovány separátně.

Odkazuje-li účastník řízení na body (4.4) a (4.8) cenového rozhodnutí, sám uvádí, že tyto body se vztahují obecně k cenové kalkulaci, ale neřeší hodnotu zisku za cenovou lokalitu. Na základě uvedených bodů nelze bez zohlednění kontextu tvrdit, že je možno zisk v ceně tepelné energie navyšovat, takový postup by byl v rozporu s výslovným pravidlem uvedeným v bodě (4.9) cenového rozhodnutí, které se vztahuje k cenové lokalitě.

Účastník řízení vytrhává z kontextu některé body cenového rozhodnutí, patrně i s ohledem na skutečnost, že v rámci cenových lokalit nekalkuluje cenu na více úrovních předání (což je logické v případě dodávky tepla z lokálních kotelen). Obecně však v rámci cenové lokality lze, a v praxi se tak často děje, kalkulovat několik cen tepelné energie. K tomu viz bod (4.11) cenového rozhodnutí, podle něhož „*Dodavatel kalkuluje cenu tepelné energie pro každou úroveň předání v cenové lokalitě. Cenu tepelné energie na jednotlivých úrovních předání tepelné energie může dodavatel dále samostatně kalkulovat cenu tepelné energie pro a) centrálně připravovanou teplou vodu, b) zařízení pro výrobu chladu, c) odběrná místa jednoho distributora tepelné energie, d) jedno či skupinu odběrných míst s individuální cenou tepelné energie v souladu s bodem (4.13), e) domovní předávací stanici nebo domovní předávací stanice jednoho odběratele, které má dodavatel v užívání“.* Ustanovení bodu (4.8) cenového rozhodnutí se zjevně vztahuje na případy, kdy v rámci cenové lokality je kalkulováno více cen; jen v takovém případě dávají body (4.8) a (4.9) cenového rozhodnutí smysl. Pouze v případě izolované aplikace bodu (4.8) by bylo možno argumentovat tak, jak účastník řízení,

nicméně uvedené body cenového rozhodnutí se zjevně obsahově nevylučují, ale doplňují a lze je aplikovat ve vzájemném souladu. Ustanovení (4.8) umožňuje určité rozložení zisku ve vztahu k jednotlivým odběratelům v cenové lokalitě tím, že pro určitou úroveň předání tepelné energie umožňuje kalkulovat dílčí zisk vyšší či nižší.

Odkazuje-li účastník řízení na hypotézy norem v bodech (4.8) a (4.9) cenového rozhodnutí, pak jejich srovnáním: „*V kalkulaci ceny tepelné energie*“ vs. „*...do kalkulací cen tepelné energie v cenové lokalitě*“, každopádně nelze tvrdit, že by bod (4.8) byl „mnohem podrobnější“. Účastník řízení patrně naráží na aplikaci výkladového pravidla *lex specialis derogat generali*, jehož použití by ale předpokládalo, že existují dvě normy, které vedou pro stejnou situaci k odlišnému důsledku. Tak tomu ale v daném případě není, bod (4.8) cenového rozhodnutí stanoví, že v kalkulaci ceny tepelné energie lze navýšit jednotkový zisk koeficientem 1,5, nicméně bod (4.9) uvádí, že maximální zisk za cenovou lokalitu musí být zachován ve výši podle bodu (3.1). Žádný výkladový konflikt zde tak nevzniká.

Účastník řízení ostatně také dezinterpretuje to, že by bod (4.8) cenového rozhodnutí měl umožnit navýšení kalkulovaného zisku pro cenovou lokalitu. Tak tomu zjevně není, neboť koeficient 1,5 se vztahuje na jednotkovou výši zisku přepočtenou na množství dodávky, viz jmenovatel zlomku ve vzorci obsahující hodnotu množství tepelné energie (QCL) v GJ. Uvedené ustanovení umožňuje v dílčí kalkulaci stanovit vyšší podíl zisku, tj. odběratelům na dané úrovni předání kalkulovat zisk v Kč/GJ vyšší (odběratelům na jiné úrovni předání bude muset naopak zjevně být jednotkový zisk v Kč/GJ snížen, aby byl dodržen následující bod cenového rozhodnutí), nikoliv navyšovat zisk za celou cenovou lokalitu.

Rada tak v tomto případě neuznává argumentaci účastníka řízení jako možnou, neboť cenové rozhodnutí jednoznačně stanoví maximální výši zisku pro cenovou lokalitu a je nutno jej aplikovat jako celek v logických souvislostech a s přihlédnutím k smyslu a účelu právní úpravy (který zjevně tkví mj. ve stanovení přiměřené výše zisku pro cenovou lokalitu), nikoliv výběrově. Nejde tedy o dvě rovnocenné výkladové varianty, ustanovení bodu (4.8) cenového rozhodnutí nepředstavuje univerzální pravidlo, které by umožňovalo uplatnit v cenové lokalitě 1,5 násobek možné výše zisku.

Na okraj Rada uvádí, že má za to, že účastník řízení v souladu s jím prezentovaným výkladem cenového rozhodnutí ani postupovat nemohl, neboť výše kalkulovaného zisku v některých cenových lokalitách (viz přehled na str. 28 a 29 napadeného rozhodnutí) zjevně překračuje i hodnotu 1,5 násobku zisku kalkulovaného pro cenovou lokalitu.

Odkazuje-li účastník řízení na zásady správního trestání, tak zásadu „v pochybnostech ve prospěch pachatele“ nelze aplikovat již proto, že se vztahuje k skutkovým pochybnostem, přičemž v daném případě není ani náznakem rozporován skutkový stav věci. Pokud pak jde o zásadu *Nullum crimen sine lege*, tak, jak Rada rozebrala výše, cenové rozhodnutí obsahuje srozumitelnou právní úpravu (již vůbec o tom nelze pochybovat ve vztahu k subjektu, který je profesionálem v daném oboru), kterou lze aplikovat v celku a souvislostech bez nutnosti pokročilých metod intepretace práva.

Jako problematické Rada nevnímá, že Energetický regulační úřad stanovuje jak podmínky cenové regulace dodávek tepelné energie, tak vykonává dozor nad dodržováním těchto pravidel. V obou případech uplatňuje svou pravomoc stanovenou zákonodárcem v § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění účinném do 31. prosince 2024, resp. § 18e zákona o cenách, ve znění účinném od 1. ledna 2025.

Může tak jít nanejvýš o polemiku s vhodností takového řešení, nikoliv o polemiku ve vztahu k jeho zákonnosti.

Námitky účastníka řízení vůči uložené pokutě vnímá Rada částečně jako nepříliš srozumitelné, zejména vzhledem k námitce, že „výše neoprávněně kalkulovaného zisku je stále relativně nízká“. Vycházet je třeba z toho, že účastník řízení spáchal více přestupků v tzv. souběhu (aniž by byl pro některý z nich dříve uznán vinným). Uvedenou situaci řeší § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle něhož za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení se uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.

Podle § 16 odst. 4 zákona o cenách, v rozhodném znění, lze za přestupek lze uložit pokutu (…)

b) ve výši jedno až pětinásobku nepřiměřeného majetkového prospěchu, jde-li vyčíslit, zjištěného za kontrolované období, nejvýše za dobu jeho posledních 3 let, nebo do 1 000 000 Kč, je-li výše nepřiměřeného majetkového prospěchu nižší než 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až f), odstavce 3 písm. a) nebo odstavce 2 písm. b),

c) do 10 000 000 Kč, jestliže výši nepřiměřeného majetkového prospěchu nelze zjistit nebo nepřiměřený majetkový prospěch nevznikl, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až f), odstavce 3 písm. a) nebo odstavce 2 písm. b).

V daném případě u dvou přestupků v roce 2023 (v cenových lokalitách „kotelny města“ a „U Stadionu 2777, 3000“) byl zjištěn nepřiměřený majetkový prospěch přesahující 1 000 000 Kč, u těchto přestupků je možno podle § 16 odst. 4 písm. b) zákona o cenách uložit pokutu ve výši jednonásobku až pětinásobku nepřiměřeného majetkového prospěchu. Jelikož horní hranice pokuty byla u těchto přestupků stejná, byla pokuta uložena podle nejzávažnějšího přestupku, a to ve výši jednonásobku nepřiměřeného majetkového prospěchu. Na okraj je možno konstatovat, že účastník řízení zde profitoval i ze způsobu, jakým určil na území města cenové lokality; pokud by totiž na území města vytvořil jedinou cenovou lokalitu a zmíněná dílčí porušení byla jediným přestupkem (v jedné lokalitě), byla by výše nepřiměřeného majetkového prospěchu reálně vyšší, jinak řečeno, výše uložené sankce odpovídá nepřiměřenému majetkovému prospěchu získanému v jedné lokalitě, kdyžto účastník řízení tento majetkový prospěch realizoval ještě v lokalitách dalších. Uvádí-li účastník řízení, že stejná sazba pokuty se aplikuje i na zásadnější porušení, je to nepochybně pravda, nicméně tato skutečnost odráží jednak rozhodnutí zákonodárce (který stanovil stejnou sazbu pokuty pro získání nepřiměřeného majetkového prospěchu nad jeden milion korun) a jednak účastník řízení pomíjí, že není stanovena konkrétní sazba pokuty, ale ta je stanovena koeficientem aplikovaným na nepřiměřený majetkový prospěch, tj. samotná sankce naopak míru společenské škodlivosti cenového deliktu poměrně výrazně odráží. Podstatné není, že si společník účastníka řízení podíl na zisku nevyplatil, smyslem cenové regulace dodávek tepelné energie, jakož i dozoru jejího dodržování, je, aby odběratelé tepelné energie nehradili neoprávněnou cenu dodávky, nikoliv řešit, jak bude naloženo s výnosy z uskutečněných dodávek.

Z § 16 odst. 4 zákona o cenách nepochybně vyplývá, že výše sankce má odrážet nepřiměřený majetkový prospěch (slovy účastníka řízení „způsobenou škodu“), čímž lze jednoduše vyvrátit tvrzení v rozkladu, že „rozhodně neplatí, že by měla být proporční výši způsobené škody“. Okolnosti uvedené v § 37 až 40 zákona o odpovědnosti za přestupky nepochybně musí být zvažovány i v rámci ukládání sankce podle zákona o cenách, nicméně

míra uvážení správního orgánu je zde více omezena s ohledem na § 16 odst. 4 písm. b) uvedeného zákona, který stanoví minimální výši sankce. Okolnosti vztahující se k závažnosti přestupku tak mohou být brány do úvahy z hlediska toho, zda uložit sankci ve výši jednonásobku zjištěného nepřiměřeného majetkového prospěchu, nebo ve výši větší. Účastníkovi řízení byla uložena v podstatě minimální sankce ve výši jednonásobku nepřiměřeného majetkového prospěchu dosaženého v cenové lokalitě „kotelny města“. Již samotná skutečnost, že účastník řízení spáchal dalších 21 přestupků, u nichž dosáhl nepřiměřeného majetkového prospěchu, mohla být podle § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky okolností, která reálně měla vést k uložení vyšší sankce, než byla uložena. Pomine-li Rada, že jako druhostupňový správní orgán nemůže zvýšit uloženou pokutu, má za to, že pouze okolnost, že účastník řízení nedosahoval účetně vysokých zisků (byť s touto argumentací by mělo být zacházeno opatrně, neboť ze samotného výsledku hospodaření podle účetní závěrky nelze dovozovat, na co byly výnosy vynaloženy) a že nepřiměřený majetkový prospěch bude odčerpán souběžným uložením nápravného opatření, odůvodňuje, že v daném případě nebyla uložena pokuta vyšší.

V. Závěr

Po přezkumu napadeného rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Rada jako odvolací správní orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že není namístě zrušení napadeného rozhodnutí a zastavení řízení, jak je v rozkladu navrhováno. O skutkovém stavu věci nejsou v souladu s § 3 správního řádu důvodné pochybnosti. Pokud jde o jeho právní hodnocení, ztotožnila se Rada jak s jeho výsledkem, tak způsobem, jakým své závěry prvostupňový správní orgán v souladu s § 68 správního řádu odůvodnil. Proto Rada rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí nelze podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 správního řádu dále podat rozklad.

Ing. Jan Šefránek, Ph.D., v.r.
předseda Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

Teplo HB s.r.o.